

Furnizuesi baze (Supplier of Last Resort)

NARUC Programi i Partneritetit per Rregullimin e
Energjise
13 Maj, 2008

Shane Rooney
Kirk House
Komisioni Sherbimeve Publike, Pensilvania
Commonwealth Keystone Building, 3rd Floor
P.O. Box 3265
Harrisburg, PA 17105-3265
www.puc.state.pa.us

Ristrukturimi ne Pensilvania: Elemente kryesore

- Ligji i Zgjedhes dhe Konkurrences se Energjise per Konsumatorin (Ligji) hyri ne fuqi ne 1 Janar, 1997. 66 Pa.C.S. §§ 2801-2812.
- Ligji ndan sherbimin e energjise elektrike ne prodhim, shperndarje dhe transmision. Prodhimi i energjise ze 60-70% te gjithe ligjit.
- Njesite e Sherbimit elektrik u riklasifikuan si “kompani te shperndarjes se energjise” (EDC) dhe e ruajten monopolin e tyre ne shperndarjen dhe transmisionin lokal te energjise brenda territorit te tyre. Cmimi per keto sherbime mbeti i kontrolluar nepermjet parimeve tradicionale te caktimit te tarifes.
- Konsumatoret mund te zgjedhin nje prodhues energjie alternativ (EGS) per te marre prodhimit te energjise duke perdorur sistemin e shperndarjes dhe transmisionit te EDCve. Cmimet e EGS nuk kontrollohen nga Komisioni.
- EDC-te kane te drejte te rikuperojne nepermjet konsumatoreve koston e investimeve te meparshme per prodhim energjie. Asetet ekzistuese te prodhimit te energjise te EDCve i transferohen njesive vartese te shitjes me shumice.

Tranzicioni ne konkurrence: 1998 - 2010

- Nje EDC-je iu kerkua ti ofronte prodhim energjie nje konsumatori per aq kohe sa kjo EDC po rikuperonte kosto te meparshem (stranded cost). 66 Pa.C.S. § 2807(e)(1).
- Ligji vuri tavan ne tarifat qe mund te caktonin EDC-te per keto sherbime prodhimi gjate kohes se rikuperimit te kostos. 66 Pa.C.S. § 2804(4).
- Komisioni miratoi afate te rikuperimit te kostos per cdo EDC. Keto afate ishin te ndryshme. Deri ne 31 dhjetor 2009 rrerh 85% e kerkeses se konsumatoreve do te plotesoher nepermjet tarifes tavan per prodhimin. Te gjitha tavanet e tarifave skadowne ne te gjitha territoret ne 31 dhjetor 2010.

Periudha pas tranzicionit: 2011 -

- Komisioni do te deklaroje kushte qe percaktojne detyrimet e EDC-ve kundrejt konsumatoreve rezidenciale qe nuk marrin energji qe prodhohet nga nje EGS. 66 Pa. C.S. §2807(e)(2)
- EDC ekzistuese ose nje furnizues alternativ i miratuar nga Komisioni do te siguroje prodhim per ata konsumatore qe nuk kane kontraktuar me nje EGS. 66 Pa. C.S. §2807(e)(3).
- Prodhimi i energjise per keta konsumatore do te blihet me cmimet ekzistuese te tregut 66 Pa. C.S. §2807(e)(3).
- Ky furnizues baze (provider of last resort (“POLR”)) do te rikuperoje “te gjitha kostot e arsyeshme” qe ndodhin gjate kryerjes se ketij sherbimi. 66 Pa. C.S. §2807(e)(3).

Konsiderata per vendimet

- Ben te mundur sigurimin e prodhimit te energjise per konumatoret rezidenciale.
- Ben te mundur mbrojtjen e te drejtes se konsumatorit per te zgjedhur furnizuesin e tij te energjise.
- Siguron qe cmimet caktohen nga tregu dhe jo nga Komisioni.
- Siguron vazhdimesine e mbrojtjes te konsumatoreve me te ardhura te ulta.
- Per nje liste te plote te konkluzioneve te Asamblese te Pergjithshme te Pensilvanise referoju 66 Pa. C.S. §2802.

Elementet kryesore te vendimit

- Prodhimi i kontrolluar i energjise pershkruhet si “sherbim baze” (“default service.”)
- EDC ekzistuese do te vazhdojne te jene furnizuese baze te sherbimit (“Default Service Provider”) brenda zones historike te sherbimit te tyre.
- EDC-te do te dorezojne nje program sherbimi baze i cili identifikon menyren e plotesimit te detyrimit si DSP per nje periudhe disa vjecare. Programi do te perfshije nje strategji per prokurimin e energjise, nje plan zbatimi si dhe nje plan per caktimin e tarifes.
- E gjithe ngarkesa e DSP-ve do te prokurohet ne menyre konkuruese duke perdorur tendera. Ose do te blihet ne moment ne tregun e nje RTO si psh PJM, MISO ose NYISO.
- Procesi i prokurimit do te monitorohet ne menyre te pavarur nga nje pale e trete.

Zgjedhja e furnizuesit baze

- Si rregull i per gjithshem, EDC do te vazhdoje te jete furnizues baze (DSP) per te gjithe konsumatoret ne territorin e saj.
- Nje EDC mund ti beje kerkese Komisionit qe te mos funksionoje si DSP.
- Ne nje rast tille, do te mbahet nje proces konkurrues per te zgjedhur nje DSP alternative.
- Ne rast se asnje DSP alternative nuk i kenaq kushtet teknike dhe financiare, atehere EDC do te vazhdoje te jete DSP.

Detyrimet e DSP

- DSP do te prokuroje sasi energjie te mjaftueshme per te plotesuar te gjitha nevojat e konsumatoreve qe ndodhen ne territorin e EDC te cilin kjo DSP mbulon.
- DSP do te zbatoje te gjitha regullat e Komisionit
- DSP do te ofroje the njejtat sherbime ose sherbime te ngjashme me ato qe afroheshin nga EDC e atij territori.

Programi per DSP

- Plani do te jete per nje periudhe 12 mujore ose per nje periudhe qe eshte shumefish i 12 muajve.
- Plani duhet te identifikoje mekanizma prokurimi qe jane te drejta, transparente, jo diskriminuese.
- Plani do te kete kushtet e sherbimit per konsumatoret
- Plani do te kete nje proces prokurimi rezerve ne rast se furnizuesi nuk i ploteson detyrimet.
- Plani do te identifikoje metoden per te qene ne perputhje me Ligjin e Portofolit te Energjise Alternative te 2004.

Prokurimi i furnizuesit baze

- E gjithe ngarkesa duhet te prokurohet ne baze te nje procesi konkurrues ose te blihet ne treg te hapur.
- Njesite vartese te energjise me shumice te DSP mund te jene furnizues. Furnizuesi vartes nuk do te kete avantazh ndaj nje furnizuesi tjeter.
- Komisioni do te rishikoje procesin e prokurimit per te siguruar perputhje me planin.

Procesi i rishikimit te Komisionit

- Programet e DSP do te kalojne nje proces deshmish me prova.
- Komisioni do te jape vendimin brenda 7 muajsh nga momenti i aplikimit.
- Komisioni do te vleresoje planet per te siguruar qe ato perputhen me rregullat dhe perfshijne strategji te arsyeshme per prokurim si dhe krijimin e tarifes.
- DSP mund ta zbatoje strategjine e prokurimit pasi Komisioni te kete miratuar programin.

Migrimi i konsumatoreve

- Nje DSP duhet te pranoje te gjithe aplikimet e reja per sherbim, ose konsumatoret qe lene EGS per aq kohe sa ato i permbahen rregullave per aplikimet per sherbim.
- Nje aplikim i ri per sherbim dhe nje konsumator i vjeter qe leviz nga nje EGS tek nje DSP, duhet te trajtohen njelloj.
- Nje konsumator baze (default service customer) mund ta lere nje DSP dhe te perdore nje EGS ne cdo kohe me kusht qe i permbahet rregullave per ndryshimin e furnizuesit me energji.
- DSP nuk mund ti gjobite konsumatoret qe nderojne furnizuesin dhe qe e bejne kete veprim ne perputhje me rregullat e Komisionit.

Modele te prokurimit te energjise Portofolet e menaxhuar

- Dy kompani te ndryshme bashkuan ngarkesen e konsumatoreve baze per te permiresuar interesin e shitesit mqs ngarkesa e kombinuar eshte me e vogel se 70MW.
- Progami i menaxhuar bashkon produkte te vecanta elektrike me cmim blerje te percaktuar dhe/ose afat blerjeje. Tregu aktual perdoret si mekanizem balancues.
- Programi menaxhohet nga nje administrator i miratuar.

Modele te prokurimit te energjise Agregatet

- Sasi e vogel, jo terheqse per shitesit $< 20 \text{ MW}$
- E izoluar nga Organizata Rajonale e Transmisionit qe eshte dominuese
- Sasia e energjise mblidhet (agregat) per qellime prokurimi – konsumatori duhet “te dale nga marveshja” ne menyre qe te perjashtohet
- Shitesit bejne tender per sasine aggregate duke ditur qe te gjithe konsumatoret perfshihen
- Modeli aggregat perdoret per te korrigjuar rezultate te menjehershme te njekoheshme te nje tenderi.

Modelet e prokurimit te energjise

Kontrata te shkallezuara

- Ankand ose prokurim me baze RFP
- Sasia e energjise tenderohet gjate nje serie vitesh
- Perdoren kontrata 1, 2 dhe 3 vjecare rrotulluese per te shmangur cmim tregu te njeje
- Tenderi vendoset per klasa tarifash, pjese te ngarkeses ose kategori te tjera te ngarkeses

Tarifat e sherbimit baze dhe rikuperimi i kostos

Mekanizmat e financimit: Rikuperimi dhe njehsimi i kostos

Rikuperimi i kostos

- EDC apo EGS do te blejne energji elektrike me cmimin qe ofron tregu per tu sherbyer konsumatoreve si POLR dhe do te rikuperojne plotesisht te gjitha kostot e arsyeshme.
66 Pa. C.S. § 2807(e)(3)

Tarifat e sherbimit baze dhe rikuperimi i kostos

Mekanizmat e financimit: Rikuperimi dhe njehsimi i kostos

Njehsimi i kostove

- **Elementet e kostos perfshijne:** (1) energjine me shumice; (2) kapacitetin; (3) shpenzimet shtese; (4) kostot administrative dhe te transmisionit te RTO ose ISO (Kostot e kongjestimit do te perfshihen ne cmimin e energjisë me shumice)

Tarifat e sherbimit baze dhe rikuperimi i kostos

Mekanizmat e financimit: Rikuperimi dhe njehsimi i kostos

- **Shpeshtesa e njehsimit**
- Klasat e konsumatoreve rezidenciale dhe bizneset e vegjel: do te rishikohen te pakten cdo 3 muaj ne menyre qe te kete varietet qe reflekton cmimet e tregut
- Klasat e konsumatoreve te medhenj: do te rishikohen te pakten cdo muaj per te pasqyruar cmimet aktuale te tregut
- Tarifa do te jete e njezte dhe cmimi nuk do te ulet me nivelin kumulativ te kerkeses. Nuk do te kete “blloqe qe refuzohen”.

Matja dhe faturimi

- Funksion i kompanise se shperndarjes
- Kostoja rikuperohet ne tarifat e shperndarjes
- Protokollet e kembimit te te dhenave jane te njejtë ne te gjithe shtetin
- Informacioni i prodhuesit duhet te paraqitet ne formen “gati per faturim” ose “gati per tarife”
- Faturat tregojne shpenzimet te qarta per prodhim, transmetim dhe shperndarje.
- Nje “Cmim per krahasim” do te perfshihet si rresht i vecante ne cdo fature mujore per te lehtesuar krahasimin e sherbimeve konkurente te prodhimit te energjise nga EGS-te.

Caktimi i tarifes

- Komisioni shqyrton metodat e blerjes per te pare nese procesi do te mundesoje cmime te arsyeshme te bazuara ne treg.
- Nese zbatohet metodologjia e miratuar, cmimi konsiderohet i drejte me perjashtim te rasteve kur ka prove per mashtrim ose manipulim tregu
- Komisioni nderhyn nese anomalite ne treg jatin cmime jo te drejta – shiko Pike

Modelet e sherbimit POLR te ekzaminuara nga Komisioni

- Prokurimi konkurrues ne gjithe shtetin i sasise me shumice: New Jersey
- Prokurime konkurruese te vecanta te sasise me shumice ne cdo territor te EDC: Maryland
- Shperndarja me konkurrim e Konsumatoreve te vegjel per EGS: Texas

Informacion i metejshem

- Procesi i krijimit te rregullave per sherbimin baze ne Pensilvania:
www.puc.state.pa.us/electric/electric_last_resort.aspx
- Ligji i Konkurrencest Elektrike per Pensilvania:
www.puc.state.pa.us/electric/pdf/HB1509P4282.pdf
- Ankandi BGS ne New Jersey : www.bgs-auction.com
- Sherbimi SOS ne Maryland:
www.psc.state.md.us/psc/Electric/SOSrates.htm
- Rregullimi i Energjise ne Texas:
www.puc.state.tx.us/rules/subrules/electric/index.cfm